ואף על גב דמוספין קדישי. מוספין [1] סד שבת עליהן שבת למיס מוסה לה והמתמידין בתין אף בחוכ: **למתידין לא תהנאי.** כיון דהתידנא קריבין אס כן [2] סד שבת עליהס: מוספי ר"ח מקודמין מצל שבת [3] לתיקרי מועד [4]: **ד"ה ו'.** בפסחים תניע

תא שמע מוספי שבת קודמין בו'. בכל הני תא שמע לריך טעס מאי קס"ד מאחר דכתר שני אלו שבת למוספין אהני למתידין לא תהנאי [5] ולריך לדקדק בפרק התכלת (מנחות דף מט.) גבי התמידין אין מעכבין את המוספין דתיכא כי הך בעיא דתדיר ומקודם ולא פשיט מיניה [6] מידי דלא מייתי הכא לתיות דהתס והנהו דשחטינן [7] לתרוייהו. תימה אס כן ליתי שלמים ושחט [8] קודס לאחוקת ואפס והכל ביום אחד שלמים קדימי לזרוק ואחמי נקט של אחם וי"ל דשל אחם נמי שמא הוי כעין של אחם והכל ביום אחד כדאמר בפ' התערובות (לעיל עה.) מאי תיין כעין תיין. בדו"ך:

ואף ע"ג דמוספין קדישי אלו שבת למוספין אהנאי [א] לתמידין לא אהנאי ת"ש [ב]מוספי שבת קודמין למוספי ראש חודש אלו ראש חודש למוספין דידיה אהני למוספי שבת לא אהני תא שמע מוספי ראש חודש קודמין למוספי ראש השנה אע"ג דראש השנה קדישה [ג] אלו ראש השנה למוספי דידיה אהני למוספי ראש חודש לא אהני ת"ש ד"א [ד]ברכת היין [ה]תדירה וברכת היום אינה תדירה ותדיר ושאינו תדיר תדיר קודם [ו]אע"ג דברכת היום קדישה אלו שבת לברכת היום אהנאי לברכת היין לא אהנאי תא שמע [ז]דאמר רבי יוחנן הלכה [ח]מתפלל אדם של מנחה ואח"כ של מוספין [ט] אלו שבת לתפלת מוספין אהנאי לתפלת מנחה לא אהנאי ת"ש שלמים של אמש חלאת ואשם של יום [י] שלמים של אמש קודמין הא אידי ואידי דיום חלאת ואשם קדמי ואע"ג דשלמים תדירי אמר רבא מצוי קאמרת תדיר קמיבעיא לן מצוי לא קמיבעיא לן אמר ליה רב הונא בר יהודה לרבא אלו מצוי לאו תדיר [יא] והתניא [יב]אוציא את הפסח שאינו תדיר ולא אוציא את המילה שהיא תדירה מאי תדירה תדירה במצות ואיבעית אימא מילה לגבי פסח כי תדיר דמיא איבעיא להו תדיר ושאינו תדיר וקדים ושחט לשאינו תדיר מאי מי אמרינן כיון דשחטיה [יג]מקריב ליה או דלמא יהיב לאחר דממרם בדמו עד דמקריב ליה לתדיר והדר מקריב לשאינו תדיר אמר רב הונא [יד] מסורא ת"ש שלמים של אמש חלאת ואשם של [טו] יום של אמש קודם לשל יום הא דיום דומיא דאמש וה"ד דקדים שחטיה לשלמים חלאת ואשם קדמי דלמא שלמים דאמש וחלאת ואשם דיום היכי משכחת לה דשחטינהו לתרוייהו [טז] אבל לא שחטינהו לתרוייהו תיבעי לך ת"ש ד"א [יז]ברכת היין תדירה וברכת היום אינה תדירה ותדיר ושאינו תדיר קודם ה"נ [יח] דכיון דאתיין כמאן דשחיטי תרוייהו דמי ת"ש [יט]דא"ר יוחנן הלכה מתפלל אדם של מנחה ואח"כ של מוספין ה"נ כיון דמטי זמן תפלת מנחה כמאן דשחיטי תרוייהו דמי אמר ליה רב אחא בריה דרב אשי לרבינא [כ]ושחטו [כא] קודם חצות פסול מפני שנאמר בו [1]בין הערבים קודם [כב]לתמיד כשר ויהא [כג] ממרם בדמו עד [כד] שיזרוק הדם הכא במאי עסקינן כגון דקדים שחטיה לתמיד ברישא [כה] אמר ליה רב אחא סבא לרב אשי מתניתין נמי דיקא דקתני עד שיזרק הדם (תמיד) ולא קתני עד שישחוט ויזרק דם ש"מ: ובכולן כהנים רשאין כו': **מאי טעמא אמר קרא** [2]למשחה [כו]לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין: **מתני'** אמר רבי שמעון אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה אין [כז] צריך לשאול מהו אלא מותר רקיקי [כח]מנחות ישראל [כט]ולוג שמן של מצורע אם ראית שמן שהוא ניתן [ל] על גבי האישים אין [לא] צריך לשאול מהו אלא מותר [לב]רקיקי מנחת כהנים ומנחת כהן משיח [לג]שאין מתנדבין שמן רבי טרפון אומר [לד]מתנדבין שמן:

ואף ע"ג דמוספין קדישי אלו שבת למוספין אהנאי [א] לתמידין לא אהנאי ת"ש [ב]מוספי שבת קודמין למוספי ראש חודש אלו ראש חודש למוספין דידיה אהני למוספי שבת לא אהני תא שמע מוספי ראש חודש קודמין למוספי ראש השנה אע"ג דראש השנה [ג] אלו ראש השנה למוספי דידיה אהני למוספי ראש חודש לא אהני ת"ש ד"א [ד]ברכת היין [ה]תדירה וברכת היום אינה תדירה ותדיר ושאינו תדיר קודם [ו]אע"ג דברכת היום קדישה אלו שבת לברכת היום אהנאי לברכת היין לא אהנאי תא שמע [ז]דאמר רבי יוחנן הלכה [ח]מתפלל אדם של מנחה ואח"כ של מוספין [ט] אלו שבת לתפלת מוספין אהנאי לתפלת מנחה לא אהנאי ת"ש שלמים של אמש חלאת ואשם של יום [י] שלמים של אמש קודמין הא אידי ואידי דיום חלאת ואשם קדמי ואע"ג דשלמים תדירי אמר רבא מצוי קאמרת תדיר קמיבעיא לן מצוי לא קמיבעיא לן אמר ליה רב הונא בר יהודה לרבא אלו מצוי לאו תדיר [יא] והתניא [יב]אוציא את הפסח שאינו תדיר ולא אוציא את המילה שהיא תדירה תדירה במצות ואיבעית אימא מילה לגבי פסח כי תדיר דמיא איבעיא להו תדיר ושאינו תדיר וקדים ושחט לשאינו תדיר מאי מי אמרינן כיון דשחטיה [יג]מקריב ליה או דלמא יהיב לאחר דממרם בדמו עד דמקריב ליה לתדיר והדר מקריב לשאינו תדיר אמר רב הונא [יד] מסורא ת"ש שלמים של אמש חלאת ואשם של [טו] יום של אמש קודם לשל יום הא דיום דומיא דאמש וה"ד דקדים שחטיה לשלמים חלאת ואשם קדמי דלמא שלמים דאמש וחלאת ואשם דיום היכי משכחת לה דשחטינהו לתרוייהו [טז] אבל לא שחטינהו לתרוייהו תיבעי לך ת"ש ד"א [יז]ברכת היין תדירה וברכת היום אינה תדירה ותדיר ושאינו תדיר קודם ה"נ [יח] דכיון דאתיין כמאן דשחיטי תרוייהו דמי ת"ש [יט]דא"ר יוחנן הלכה מתפלל אדם של מנחה ואח"כ של מוספין ה"נ כיון דמטי זמן תפלת מנחה כמאן דשחיטי תרוייהו דמי אמר ליה רב אחא בריה דרב אשי לרבינא [כ]ושחטו [כא] קודם חצות פסול מפני שנאמר בו [1]בין הערבים קודם [כב]לתמיד כשר ויהא [כג] ממרם בדמו עד [כד] שיזרוק הדם הכא במאי עסקינן כגון דקדים שחטיה לתמיד ברישא [כה] אמר ליה רב אחא סבא לרב אשי מתניתין נמי דיקא דקתני עד שיזרק הדם (תמיד) ולא קתני עד שישחוט ויזרק דם ש"מ: ובכולן כהנים רשאין כו': **מאי טעמא אמר קרא [2]למשחה [כו]לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין: **מתני'** אמר רבי שמעון אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה אין [כז] צריך לשאול מהו אלא מותר רקיקי [כח]מנחות ישראל [כט]ולוג שמן של מצורע אם ראית שמן שהוא ניתן [ל] על גבי האישים אין [לא] צריך לשאול מהו אלא מותר [לב]רקיקי מנחת כהנים ומנחת כהן משיח [לג]שאין מתנדבין שמן רבי טרפון אומר [לד]מתנדבין שמן:

ולמאי שלמים של אמש וחלאת של יום. דלמסעינן של אמש קדמו: **היכי דמי דשחטינהו לתרוייהו.** לע"ג דשחטיה לחלאת אחר השלמים ושניהן עומדין ליזרק משמעינן דשלמים של אמש קדמו ולכתיבי דייקת [כה] מיניה הא לחידי ואידי דיום ושחט שלמים ואחר כך חלאת ובא לימלך על חלאת קדמה: **אבל לא שחטיה.** לחלאת בתר שלמים ובא לימלך על השחיטה מיבעי לך מי מזלזלינן בשלמים למרם בדמן ולהקדים שחיטת חלאת וזריקתה וכי מיבעיא לן בתדיר ושאינו תדיר בתדיר ושאינו תדיר קודם [כו] מיבעיא לן שחט שאינו תדיר והתדיר קיים: **נרכם היין תדירה הוי תדיר קודם.** ולע"ג דשאינו תדיר קדם ובא לימלך על הזריקה ודומיא [כז] קדים שחטיה לשאינו תדיר בריצת: ומשני **ס"ג כיון דאתא.** השתא יין קמן ומזומן לברכה כמאן דשחיטי תרוייהו לגבי קדשים [דמי] ולא תפשוט מינה לבעיין: **ואח"כ מספלל של מוספין.** ולף על גב דזמן מוספין אתא בריצת: **שחטו קודם חלות.** בפסח קאי: **קודם לאמיד.** של בין הערבים כשר ולע"פ שלכתחילה מלוה לאמרו כדתניא לעיל (דף יב.) יאוחר דבר שנאמר בו בערב ובין הערבים לדבר שלא נאמר בו אלא בין הערבים בלבד: **ויהא אחד ממרם בדמו.** אלמא [כט] דקדים ושחטיה למאוחר אמרי' ליה לאשהוט את הזריקה ולאשחוט את הראוי ליקדש ולזרקו: **לגון דקדים שחטיה לתמיד.** קודם שבא לימלך אלא על הזריקה: **למשחה.** לך נתתיס. למשחה מתרגמינן לרבו והיינו לגדולה: **מותר רקיקי מנחת ישראל.** מנחת מאפה שבא חלות ורקיקין [כח] חלות בולגן רקיקין מושחן ואמר רבי שמעון במנחות (דף עה.) מושחן כמין כ"י ושאר הממן נאכל **לכהנים:** [כט]**מנחת כהנים.** כולה כליל. ומותר מנחת כהן משיח לפי שהמנה מרובה שבאה לוגין לעשרון ומתוך שהיא לפויה מחילה מין שהמנה נגלע בפיחיה וצריך להקטיר המותר בעצמו [ל]: **שאין מתנדבין שמן.** לפיכך לא יעלה על דעתך שיהא שמן המתחלק מן [לא] הנקטר נדבה:

גמ'

תא שמע מוספי שבת קודמין בו'. בכל הני תא שמע לריך טעס מאי קס"ד מאחר דכתר שני אלו שבת למוספין אהנאי [1] ולריך לדקדק בפרק התכלת (מנחות דף מט.) גבי התמידין אין מעכבין את המוספין דתיכא כי הך בעיא דתדיר ומקודם ולא פשיט מיניה [2] מידי דלא מייתי הכא לתיות דהתס והנהו דשחטינן [3] לתרוייהו. תימה אס כן ליתי שלמים ושחט [4] קודס לאחוקת ואפס והכל ביום אחד שלמים קדימי לזרוק ואחמי נקט של אחם וי"ל דשל אחם נמי שמא הוי כעין של אחם והכל ביום אחד כדאמר בפ' התערובות (לעיל עה.) מאי תיין כעין תיין. בדו"ך:

ולמאי שלמים של אמש וחלאת של יום. דלמסעינן של אמש קדמו: **היכי דמי דשחטינהו לתרוייהו.** לע"ג דשחטיה לחלאת אחר השלמים ושניהן עומדין ליזרק משמעינן דשלמים של אמש קדמו ולכתיבי דייקת [5] מיניה הא לחידי ואידי דיום ושחט שלמים ואחר כך חלאת ובא לימלך על השחיטה מיבעי לך **מי מזלזלינן בשלמים למרם בדמן ולהקדים שחיטת חלאת וזריקתה וכי מיבעיא לן בתדיר ושאינו תדיר בתדיר ושאינו תדיר קודם** [6] מיבעיא לן שחט שאינו תדיר והתדיר קיים: **נרכם היין תדירה הוי תדיר קודם.** ולע"ג דשאינו תדיר קדם ובא לימלך על הזריקה ודומיא [7] קדים שחטיה לשאינו תדיר בריצת: ומשני **ס"ג כיון דאתא.** השתא יין קמן ומזומן לברכה כמאן דשחיטי תרוייהו לגבי קדשים [דמי] ולא תפשוט מינה לבעיין: **ואח"כ מספלל של מוספין.** ולף על גב דזמן מוספין אתא בריצת: **שחטו קודם חלות.** בפסח קאי: **קודם לאמיד.** של בין הערבים כשר ולע"פ שלכתחילה מלוה לאמרו כדתניא לעיל (דף יב.) יאוחר דבר שנאמר בו בערב ובין הערבים לדבר שלא נאמר בו אלא בין הערבים בלבד: **ויהא אחד ממרם בדמו.** אלמא [8] דקדים ושחטיה למאוחר אמרי' ליה לאשהוט את הזריקה ולאשחוט את הראוי ליקדש ולזרקו: **לגון דקדים שחטיה לתמיד.** קודם שבא לימלך על הזריקה: **למשחה.** לך נתתיס. למשחה מתרגמינן לרבו והיינו לגדולה: **מותר רקיקי מנחת ישראל.** מנחת מאפה שבא חלות ורקיקין [9] חלות בולגן רקיקין מושחן ואמר רבי שמעון במנחות (דף עה.) מושחן כמין כ"י ושאר הממן נאכל **לכהנים:** [10]**מנחת כהנים.** כולה כליל. ומותר מנחת כהן משיח לפי שהמנה מרובה שבאה לוגין לעשרון ומתוך שהיא לפויה מחילה מין שהמנה נגלע בפיחיה וצריך להקטיר המותר בעצמו [11]: **שאין מתנדבין שמן.** לפיכך לא יעלה על דעתך שיהא שמן המתחלק מן [12] הנקטר נדבה:

גמ'

הא אידי ואידי דיום חלאת ואשם קדמי **ואע"ג דשלמים תדירי.** תימה תיפשוט ליה מדתנן בהדיא מנחת קומצת לעולה לע"ג דעולה שריפתה בפני עלמה וכבר נגמר הקטרת אימורין ביום ומנחת נסכים עמי כאש שנאש שהרי נתנסכו בפני עלמן ואפ"ה קודמת לשלמים תדירים דכתיב (במדבר יח, ח) לְחָק עולם: במדבר יח, ח

תורה אור השלם

1. וְהָיְתָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כֹּל קְהַל עֲדַת יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבָּיִם:
שמות יב, ו
2. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו הִנֵּה נָתַתִּי לָךְ אֶת מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתַי לְכָל קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים לְמָשְׁחָה וּלְבָנֶיךָ לְחָק עוֹלָם:
במדבר יח, ח

מוסף רש"י

מתפלל אדם של מנחה. היו לפניו ג' תפלות, אחת של מנחה ואחת של מוספין, שאסה ולא התפלל עד זמן המנחה, מתפלל של מנחה, אע"ג דזמן המוספין קודם, כיון דאסי עד זמן תכיכתה מסיחנן לה (לעיל יב.): מתפלל של מנחה מאחר שהגיע זמנה כדי להקדימה בתפלת זמנה שלא יקנל פומא גס עליה: ואחר כך של מוספין. כוחיל ומיחר זמנה מיהא עוכר להא דאמרי רבנן (של מוספיה כל היום (ברכות כח.) ויהא ממרם בדמו. שלא יקרום כדי שיהא לאוי לזריקה (פסחים סא.) אמר קרא למשחה. בתנחות כתוב כתיב בריקה קרת, לך נתתים למשחה, כל מתנות שנתתי לך בכהונתך, נתתי לך לגדולה, כדתתרגמינן לרבותך (חולין קלב:). ללמד שיהו אוכלין אותן לך אכילת מלכים המסובין (לעיל כח.). שאין מתנדבין שמן. בלא סולת ויין (מנחות קד:) מתנדבין שמן. בפני עלמו (לעיל לא:). וקומלו וקומלין הקומץ ושיריו נאכלין (מנחות שם):

ליקוטים

ובכולן כהנים רשאין לשנות באכילתן. מ"ט. פי' דעיקר מצותן צלי מדקרי לשאר שיתוי. אמר קרא למשחה לגדולה. כדתתרגמי' לרבו כדרך שהמלכים אוכלין, ווהו צלי. והכי אמרינן בחולין בפ' הזורע אמר רב חסדא מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי ואין נאכלות אלא בחרדל, מאי טעמא אמר קרא למשחה לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין (פסחי י"ד)

שיטה מקובצת

הא אידי ואידי דיום חלאת ואשם קדמי **ואע"ג דשלמים תדירי.** תימה תיפשוט ליה מדתנן בהדיא מנחת קומצת לעולה לע"ג דעולה שריפתה בפני עלמה וכבר נגמר הקטרת אימורין ביום ומנחת נסכים עמי כאש שנאש שהרי נתנסכו בפני עלמן ואפ"ה קודמת לשלמים תדירים דכתיב (במדבר יח, ח) לְחָק עולם: במדבר יח, ח

שינויי נוסחאות

א] ל"ל אהני. וכן בכל המשך הסוגיא. וכ"ה בדפוסים ישנים (*ש"מ): ב] כ"ה קדישא. וכן להלן (כ"י-צ): ג] מוספין דאף על גב דתפילת מוספין קדישא אלו כו' (ש"מ): ד] ל"ל היום (ש"מ). וכן לקמן: ה] תדיר הוא והתניא (כתה"י): ו] ל"ל חנינא (*ש"מ): ז] של היום שלמים של אמש קודם כל"ל ותיכוח לשל יום נמקח (ש"מ): ח] לתרוייהו ודיום דומיא דאמש נמי דשחטינהו לתרוייהו אבל וכו' כל"ל (ש"מ, וכע"ז בכ"י-צ): ט] כתה"י התם נמי כיון. וכמ"ש במקום דאתיין מיתת דאתי יין. וכ"ה בקלח כת"י ועי' רש"י: י] ל"ל ת"ש שחטו (*ש"מ): יא] כתה"י ויהא אחר ממרס: יב] עד שיזרק דם התמיד כל"ל. וכן לעיל בסמוך (ש"מ): יג] מיבע בריישא נמקח (הג' הגר"א. וכ"ה בכ"י צ ובד"ו רפ"ט וש"ח): יד] אין אתה צריך (*ש"מ): טו] ממצות הגיל' נתון: טז] ל"ל שהמוספין (*ש"מ): יז] א"כ אף הם שם שבת עליהם (צ"ק): יח] מועד ויש בהן שעיר חטאת שמכפר על טומאת מקדש וקדשיו (*שמכ"י): יט] ל"ל אע"ג (ש"מ): כ] ל"ל אטו מצוי (צ"ק): כא] ל"ל עונשין (ש"מ): כב] כ"ה כאן מכ"ל שלמים של אמש קודמים. באכילה: הא דיום דומיא דאמש והיכי דמי כגון דקדים ושחטינהו לשלמים בריישא חטאת ואשם דיום קדמי. קדמה זריקתם לזריקת שלמים ויאבלו תחילה כמו כן אלמא מקודש ושאינו מקודש וקדים שחטיה לשאינו מקודש יהא אחר ממרס בדמו וישחוט ויזרוק את המקודש וה"ה לתדיר ושאינו תדיר: דילמא לא גרסינן. וה"ג שלמים של אמש וחטאת דיום ה"ד דשחטי' לתרוייהו אבל לא שחטינהו לתרוייהו תיבעי לך. וה"פ שלמים דאמש וחטאת ואשם דיום דקתני ע"כ היכי משכחת לה דשחטינהו לתרוייהו דהא לענין אכילה איירי וכי תידוק מינה לענין הקרבה נמי הא דיום דומיא דאמש וה"ד כגון דשחטיה חטאת ואשם לשלמים בריישא חטאת ואשם קדמי בדשחטינהו לתרוייהו תידוק לה שחזר ושחט את החטאת קודם שבא לימלך ואח"כ בא לימלך על הזריקה דהתם אמרינן ליה דחטאת קדמה דכיון דסוף סוף צריך למרס אחד מן הדמים קדשי קדשים קדמי: אבל לא שחטיה וכו' ומכאן הוא כלפנינו גרס"י לקמן ד"ס אבל לא וכו' (ש"מ. מתוקן קצת עפ"י כתה"י ונעפ"י כ"י ב וכ"י ג). ועי' לעיל ל' ע"ב בס"ג חוס כ: בג] בדמו וישחוט ויזרוק (כתה"י): בד] ל"ל דוק (*ש"מ): כה] ל"ל הכי (צ"ק): כו] ודמי לקדים ושחטיה לשאינו כו' כל"ל (*ש"מ): כז] אלמא היכא דקדים ושחטיה למאוחר ברישא ובא לימלך אמרי' כל"ל (*ש"מ): כח] ל"ל או רקיקין (*ש"מ): כט] מותר רקיקי מנחת כהנים. מנחת כהנים כולה כליל השמן שצף על גבה ונותר שאינו נבלע בה שורפין אותו בפני עצמו: ומותר מנחת כהן משיח. לפי ששמנה וכו' כל"ל, וכ"ה בפ' הרע"ב (ח"ג): ל] ל"ל בעצמו (ש"מ). וכרע"ב בפני עצמו: לא] בד"ו או הנקטר. להיינו הניתן על גבי האישים, ונקט כ"ש המתחלק לדבדי כ"ז או הנקטר לדבדי מבני וק"ל (ח"ג): לב] נדל"ל נמי (באה"מ): לג] ל"ל דשחטינהו (צ"ק, ד"ו ב' וג'): לד] נדל"ל ושחטן (באה"מ):